

RS AU § 132 Remiss. Ökat regionalt inflytande avseende flyglinjer med allmän trafikplikt

Ärendenummer: RS 2025/522

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen överlämnar förslag till yttrande till Landsbygds- och Infrastrukturdepartementet.

Sammanfattning

Regeringen har gett Trafikverket i uppdrag att utreda, förbereda och vidta nödvändiga åtgärder för att ge kommunala och regionala myndigheter möjlighet att komplettera det statliga utbudet av flyglinjer med allmän trafikplikt. Rapporten är utsänd på remiss med sista svarsdatum den 30 maj 2025.

Allmän trafikplikt är krav som behörig myndighet (för Sveriges del Trafikverket) definierar för att sörja för regelbunden lufttrafik av allmänt intresse, som ett flygbolag inte skulle ha något eget kommersiellt intresse av att bedriva i samma omfattning eller på samma villkor utan att få ersättning. EU:s lufttrafikförordning styr under vilka förutsättningar och på vilket sätt en medlemsstat kan upphandla regelbunden lufttrafik.

Trafikverket förordar att utökade krav i statliga linjer respektive införande av allmän trafikplikt på ytterligare linjer hanteras i två olika processer. Om en kommun/region har behov av att utöka kraven i trafikplikten för det statliga utbudet av flyglinjer utöver statens grundutbud hanteras detta inom ramen för Trafikverkets ordinarie utredningsprocess. Kommunen/regionen kan i samband med Trafikverkets remissförfarande avseende utredningen ansöka om utökade krav. Om en kommun/region har behov av att införa allmän trafikplikt på ytterligare, icke-statliga, flyglinjer föreslås det hanteras löpande när kommunen/regionen bedömer att behov uppstår. Trafikverket föreslår att beslut om allmän trafikplikt fattas av Trafikverket även för dessa linjer och att de ansvarar för att pröva om förslaget är lämpligt och förenligt med EU:s lufttrafikförordning.

Visby flygplats trafikeras av kommersiell trafik och i dagsläget omfattas inte flygtrafiken till och från Gotland av allmän trafikplikt.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att Region Gotlands remissyttrande framförallt ska fokusera på behovet av att staten måste ta ett större ekonomiskt ansvar för den upphandlade trafiken, med ett särskilt fokus på ö-läget, omställning och beredskap.

Bedömning

Förslaget om process för utökning av kraven på de statliga linjerna är inte aktuellt för Gotland eftersom flyglinjen till Gotland inte utgörs av allmän trafikplikt idag. Förslaget om införande av allmän trafikplikt på icke statliga flyglinjer skulle kunna bli aktuellt för Gotland, men är kanske inte så sannolikt förutom vid extraordinära händelser så som pandemin, eftersom flygmarknaden Visby-Stockholm är förhållandevis stor.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att Region Gotlands remissyttrande framförallt ska fokusera på behovet av att staten måste ta ett större ekonomiskt ansvar för den upphandlade trafiken, med ett särskilt fokus på ö-läget, omställning och beredskap.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Maja-Malin Ekelöf, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Remiss Ökat regionalt inflytande avseende flyglinjer med allmän trafikplikt.

Dnr LI2025/00230. Landsbygds- och Infrastrukturdepartementet
inkom 2025-02-27

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-04-04